

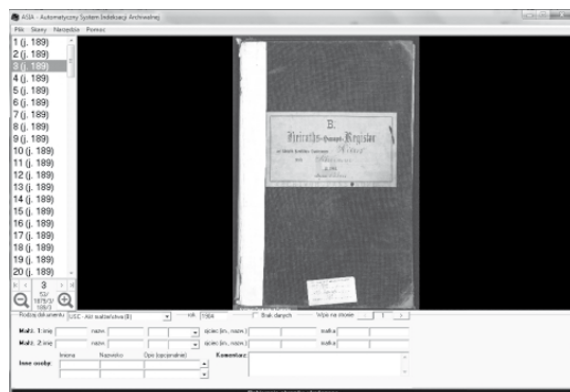

BASIA i ASIA – o projekcie indeksacji wielkopolskich archiwaliów

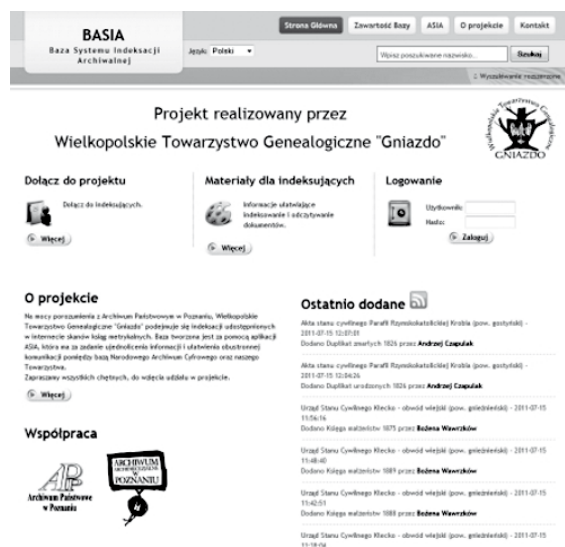
Pomysł indeksacji udostępnionych przez Narodowe Archiwum Cyfrowe skanów, pojawił się praktycznie zaraz po tym, gdy wiadomość o nowych możliwościach, jakie daje serwis szukajwarchiwach.pl, rozeszła się po Internecie. W zasadzie też od samego początku akta te były indeksowane dla Poznan Project, jednak potrzeba było tutaj czegoś jeszcze, czegoś co będzie uzupełnieniem dla Poznan Project i pozwoli w pełni wykorzystać dobrodziejstwa, jakie przyniósł ze sobą nowy sposób udostępniania archiwaliów. W tym samym mniej więcej czasie podjąłem się opracowania programu do wygodnego przeglądania skanów dostępnych w internecie, ponieważ ten element nie był początkowo dopracowany i stanowił pewną przeszkodę w szybkim poruszaniu się po zgromadzonych zasobach. Kiedy już program zaczął spełniać swoją rolę, wpadłem na pomysł, że warto byłoby go wykorzystać do indeksacji. Pomysł nie wydawał się skomplikowany. Mielśmy dostęp do skanów, ich dokładne sygnatury, program do przeglądania i wystarczyło stworzyć prostą tabelkę, w którą indeksujący będą wpisywać odczytane nazwiska, a program te wszystkie informacje umieści na serwerze. Jak się później okazało, w miarę rozwijania projektu, pytania i problemy zaczęły się mnożyć, poczynając od ustaleń dotyczących zakresu indeksowanego materiału, przez sprawy techniczne, kończąc na sposobie udostępnienia zgromadzonych danych zainteresowanym osobom. Po długich dyskusjach, wielu godzinach spędzonych nad kodem i testach, wreszcie projekt zaczął przybierać pożądane kształty. W ten sposób narodziła się ASIA, czyli Automatyczny System Indeksacji Archiwalnej.

W międzyczasie podczas tworzenia aplikacji, zawarte zostało porozumienie z Archiwum Państwowym w Poznaniu, a nieco później także z Archiwum Archidiecezjalnym w Poznaniu, dzięki czemu otrzymaliśmy istotne wsparcie merytoryczne, a także aktualne listy skanów udostępnionych w serwisie szukajwarchiwach.pl.

Do pierwszych testów programu, na apel Wojtka Jędraszewskiego zgłosiło się kilkunastu członków WTG „Gniazdo”, którzy zindeksowali

ASIA – główne okno aplikacji

Widok strony głównej wyszukiwarki BASIA

po jednostce archiwalnej i przekazali swoje uwagi oraz spostrzeżenia. Tutaj znów okazało się, że program ma wiele niedoróbek i czeka go jeszcze sporo poprawek, zanim na dobre przejdzie fazę testów i będzie mógł być wykorzystany w szerszym gronie do wspólnej pracy. Od tego jednak czasu zaczął być stopniowo udostępniany kolejnym indeksującym i na bieżąco rozwijany o kolejne funkcje, ułatwiające pracę.

Zgromadzone za pomocą aplikacji ASIA dane nie byłyby wiele warte, gdyby nie istniała możliwość udostępnienia ich w jednym miejscu i wygodnego przeszukiwania. Do tego celu właśnie, została stworzona Baza Systemu Indeksacji Archiwalnej, czyli w skrócie BASIA.

Serwis dostępny pod adresem www.basia.famula.pl, pozwala na szczegółowe zapoznanie się z projektem, jego uczestnikami oraz zawartością. W chwili obecnej (lipiec 2011 roku), w projekcie uczestniczy aktywnie 35 wolontariuszy, którzy zindeksowali jak dotąd już ponad 100 tys. metryk, co przekłada się na 300 tys. nazw osobowych mieszkańców Wielkopolski z lat 1673–1919. W sumie w bazie odszukać można ponad 35 tys. różnych nazwisk. Źródła, z których pochodzą indeksowane dokumenty, to w 44 procentach zasoby Archiwum Archidiecezjalnego w Poznaniu oraz w 56 procentach Archiwum Państwowego w Poznaniu. Podobnie jak w siostrzanym Poznan Project, wyszukiwanie odbywa się w sposób przybliżony, co pomaga odszukać nazwiska zapisane w nieco odmienny sposób, od tego używanego obecnie. Co jakiś czas implementowane są w serwisie nowe, rozszerzone kryteria wyszukiwania, natomiast w chwili obecnej pozwalają one na określenie dowolnej ilości osób z dokumentu, wraz z ich relacją w stosunku do siebie (w przypadku niektórych metryk, w dokumencie może pojawić się i do kilkunastu osób), lokalizacji oraz zakresu lat. Dzięki pomocy Barbary Jury i Magdaleny Betlej, udało się w ostatnich tygodniach wprowadzić wersje językowe strony (angielska, niemiecka i francuska), dzięki czemu zyskaliśmy sporą popularność zarówno w Niemczech i we Francji, ale także za oceanem, gdzie mieszka duża społeczność, mająca swoje korzenie w Wielkopolsce. Nowo pozyskani użytkownicy, to także osoby zgłaszające swoją chęć aktywnego uczestnictwa, a to powinno umożliwić nam jeszcze bardziej dynamiczny rozwój i powiększanie się zawartości bazy danych. W najbliższym czasie planujemy udostępnić różne wersje językowe aplikacji ASIA, co pozwoli osobom nieznanym języka polskiego, także włączyć się w indeksację i dołożyć swoją cegiełkę do tego dzieła.

Korzystając z okazji, chciałbym podziękować wszystkim tym, którzy pomagają projektowi rozwijać się i serdecznie zachęcić do dalszej współpracy, abyśmy wszyscy mogli jeszcze efektywniej korzystać ze zbiorów wielkopolskich archiwów.